

Nepodpisani se dopisao ne diskaj. Prijeolama se pješčana tlačna pošta, kve, svaki redak. Oglašao je s redakcijom stope 60 m., za svaki redakciju 5 m., ili u stupaju opstavarja s pogodbom sa "Slogom". Novci se sliju poštarskom napuštanicom (asfaltne postale) na administrativu "Naše Sloga". Ime, preime i nazivili putuju valja, točno oznadi.

Korim list nedostaje mi vrijeđa, tako da je javi odpremničku u otvorenu, pismo, na kojo se ne plaća poštarska, ako se izvane napiske, "Rakimo Sloga".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Priprave za sabor.

III.

Imali smo "priprave na sabor" razložiti radi kojih još usreda treba, da naša stranka upravo sve sile, da nastupniku avoga roda podaliće šim više na sabor Porečki. U to nam je došla biela knjiga od prijatelja je Piščan, koji se bavi upravo onim jednim razlogom.

Mi smo nešto potražili o tom govoriti, a to se neće onaj dospjeti, ali htiti, ako njegov dopis neprisobito budi onakav, kakav jest. Potrebno je dakle, da u sabor dodje šim više naših ljudi i tako, da budu ponigli svoj glas za promjenju i sabor.

Grozot je i pomislići, kako je nepravno razdijeljen broj zastupnika među gradsko i srednji, sasakovo puštanje.

Tobozu znamenitija mjesto, recimo gradovi u Istri, hiraju jednajut zastupniku, a negradjanu biraju dvije našte zastupnika!

Što je taj puk gradova istur skih?

Ako neizuzme malene iznimke, puštanje gradsko ostaje razlike nad puštanjem srednjim, a to ni po znanju, ni po bogatstvu, ni po starini, ni po ničem.

Ol' sto i deset tisuća puka, koji žive u gradskim obdinu, izuzimmo Pulu sa 25.000 duša, ostalo nam 85.000 duša. Od tih, po zadnjem brojenju puka, bavi se poljopravljanjem 45.000 duša, dakle ostalo remimo 30.000 duša, koji nisu poljopravljenici 40.000 duša.

Ali nemolimo, da su oni sama velika gospoda, jer veliko posejdnicu volja izuzeti, budući biraju posložice svojih pot zastupnika!

PODLISTAK.

Šime i Mate.

Pod Novovlaškom i donjom. Šime, Bog te živo Mate! dekaj da se malo pogovorimo, zač dužim, da ti naši ljudi rado štiju i slušaju našo razgovore.

Mate. Ja, din, da i moru nas slušati kada samo istinu povidamo.

Šime. Da, meni je drag, da nas veselo slušaju, a mi je još dražio kad nas rado i poslušaju. Ča mi se smiješ?

Mate. To nas poslušati to i ovaj put zač su niki ostali dogim novom po zadnjih izbori, čuda jim se obećalo, a nista dalo. Češ da ti povidam zašto se smijem?

Šime. A povidaj slovođeno.

Mate. Dobro došao štor Mate! Kako je? Kada greti da? Coto bedi na druu? Na grozđu? ... Na kožo... S Bogom štor Mate! Pozdravi mi ga štor Šime, štor Jure, štor Jole i reci, da mu imu ništo reč, da nu zabe, da mi ga imaju dati, sada ki mi ga bližu balonacijem... Tako su mi se klinjali niki dan naši Talijančići u Po-reču, govorili lepo hrvatski i mo-lorali brajno kako Kančići.

Šime. A znad, da to nas i lustriči-

Ostaje dakle koji kramarić, trgovčić, zanatnik i ribar. Ali ta vret puka ima već svoju oblast, to jest trgovacku komoru u Rovinju, koja opet dira 2 zastupnika na poteski sabor.

Sada, ita se znati da negradjan, to jest puka po slobodi, ima u Istri 182.000 duša, a svi ti jedva mogu poslati na sabor 12 zastupnika.

Ako neizuzme ono nešto trgovaca i industriante, ali kojih interes trgovacka komora isključuje dva zastupnika, onda u Istri od padača svaka raslika između sela i grada, to bi gradski puk morao birati od prilike po jednako zastupniku, kao i seneški puk, i to prema broju duša. Po tom računu, moralo bi doći na vanjsko puštanje barem 14 zastupnika, a na gradsko puštanje najviše 9 zastupnika. Do sada po zakonu ivanjanski biraju 12, dakle barem 2 premalo, a gradjanin biraju 11, dakle barem 2 više, nego li bi jih išlo. Tako su pravo govorio na naš gubitak 4 glasa u saboru, i toga nemoko nitko poreći.

Evo vam jedan od nejzaljnijih primjera: Soljan i koparskog kota, njih 46.000 na broju, imaju pravo poslati u sabor samo dva dovjeka, a gradjanin koparskog kota, kojih je samo 20.000, imaju pravo poslati u sabor tri dovjeka, a medju timi gradjanini koparskog kota blizu 16.000 bavi se poljopravljatvom.

Tko će nam reći, da je ribar recimo iz Kopra ili Škule, poslovni, bogatiji, stariji u Istri od kmetova dalje od mora? Niko! I pak po izbornom zakonu jest takče.

Ali još žalostnije je ovo: Stanovnik grada, višak pluća pet, žest forintih franki, znamo ako je u občini-

bori, a potlo po staroj navadi: Vatija mostro do ščavnici, vatija Zagabria mostro do Kroata i u bošku!

Mate. Niki miši su mo sigurni, da to bit brzo izbori za porečki sabor i da ovaj put smo bolje istak, kozi na rep i najbržu komugod barbuo izgulit. A ja sam rekao: Božo daj! bla žona naša Istra!

Šime. Dobit smo za stalno i još kralj zapucat Talijanatom samo ako budemo složni i ako naši ne budu prodavali svoju kožu kako zadnji put. Počeli su neki kragujti loši po naših selli i lovit naše kokoši i kupovat našo kože novcem ili silom ili milom.

Mate. A bogome svakomu je drag forint ili potaća.

Šime. I Judo Škarjot jih je dobio 80 za izdati Šime, a potlo si kupin konop i so obisna na smokvu, na kojoj je poginul kako hudo. Tako do so zgoditi svakomu, koj izdaje svoju braću, svoju domovinu, svoj materinski jozik i prodaje svaš sebe za miškolje rumu, za jednu vlinu, ali se naši majstori tvarskega mosa. A pak da misliš, da to plaćaju te svoga? Danas ti dada forint, a sutra imas povrati pot forinti. Pa ga Ščavo otači! I sada klastare po selli, miro crikve, turnje, obdeviraju cesta, koljeznicu, školu, šterne... a po laborik mi po

što biste ih u drugoga izbornom saboru na samu svoju glavu ravno dati puka, na sastupnika, na pojedinca, ako plodi i 200-forintna porez, mora tekst za fiducijsku glasovati s tolikimi drugimi, a tekstih nekoliko fiducijsnih biraju 2 zastupnika.

Talijanska stranka imala je do sada 25 godina vremena, da tu ne pravdu uvidi i da ju popravi novim zakonom. Talijani bi to bili morali učiniti, da su pravi liberalni, to jest, da budu dijeliti slobodu i pravo pojediniku drugim kako i sobi. Ali oni toga nisu učinili, nikad ni spomenuli. Zašto ne? Zato, jer u onih inještih, koja su brojene na gradove, ili ju su Latini, ili je hrvatski i slovenški puk svjajom jesiku manja vide otudjen, i o njih višan. Toga puka mnogo pada u trdo tielo na hrvatske plešinike, a ti ni neglascuju se sabor. Ta, ko dođe, da je gradov u hrvatsku duži u slobri i sami Talijani, i velikog posjeda i trgovacke komore isto tako, iz slobodnih obasnih u sili takodje kojigod, pak sto ti čudo nevidjeno, da u saboru Istri, gdje je većina puka hrvatskog i slovenškog, nijedan nema maleni broj.

Stotinu drugih nepriljubljenih stvari ima u našem izbornom radu za sabor, ali nije ovdje mjesto sve to nabrinjati. Iz primjera, koja smo dali, luhko je uviditi, kolika je dužnost svim rodoljubom paziti i unatočiti svakim dopuštenim načinom, da šim više dodje u sabor ljudi hrvatske narodnosti; oni do proučiti i na vidjelo iznosti također, kako je poguban za naš zakon izborni, i kako ga valju promjoni.

Nekoliko vikendu, da jedva na 15 tisuća kmetova dođe po jedan zastupnik, a već na 10 tisuća gra-

djana dođe po jedan, i da su seki ti građani već sastupani u saboru po osmici, i velikoga posjeda i po osmici trgovacke komore.

Zato nastrojte živo, da Vrem talijanska stranka neotme niti je dano gospodarskih inještih u izvanjskim obdinama, jer ona još u gradovima žalju prodrobit od zakona, koj je bio stvorom onda, kada se za pravo stanje istro nje znalo!

Dругom prilikom, ako Bog dade zdravljia, još dema po koju iznjeti, niko se viđi, da negovorimo u vjator i da naša politika nije toliko, da se viđi, hrvatski je osnovana na brojivim, pobudjanim od potreba narodnih, a zadovoljena vjerom i ustanjem u bolje dune.

DOPISI.

Sa vrh Učke 20. maja 1880. Čekah vidi vremenu, hodo li se mesta koje vrednijo poručiti nego li ju može i ovih krajova u dijelu "Naše Slogi", ali kada nikom traga, ovo meno na par redaka, da baron svjetli pokazem, da nam ni pod Učkom izgubio trag njoj, ved da i ovdje živi Hrvat ili i žurav. Da, jedino pod ovim istarskim olimpom živi naš narod župičen, žančarov, Ščavon, to varan i vodjen od Izdaja roda svoga. Naša đečija, budućnost i nada naša, ostavljena bez ikakvo područja i uzgoja. Vranjani nobili tako stotinu, da dobiju učionu, a sada ostali i bez sveđenika solitom g. Plukula u Dolonjuva-Lupoglav, koji je njegosim u Boljuni Jaku "smotran", onibito seljaku Luku (kontadino Lucu) u porodici "babla". Jo li tko molio za vranjaku župu, to nam nije još poznato. Eto kako nam se dođeđa! Boljundani bill isto malne godine dana u Školu, a sada opet dobili svoga učitelja, komu ovim putem na sreću pozdržimo naš puk. I djevoj, koji još dani u tini neznanatava. Učinit do dobro dijelo onaj, koji se skolito pobribo na ovaj složni ple, to donose bar žrco izbranbu u njegovu sferomu kolibu. Radujemo se, da se već i ovdje opažaju prei znaci na rodovu svileti. Da je boljunka občina za-

Si m. e. Da vidim, da popa si moramo sumi plaćati, a nešam vidin, da kađa Tatjan po gradih novo popo žito i grozdje. To će reći, da popi po gradili imaju lipu plaćaju i da notrbljavu kinetoga truda, kako na solu. Da su naši zastupnici u Poreču i Boču, bi da providili i za nas, bilo bi bolje popu i kmetu. Ako popi zapavidaju u crkvi, ma-nosi Talijančići bi htili zapovidat u crkvi i vani, to ayo nas voditi za nos. A to neviđa.

Mate. On da je imel bit niki tabor pul ev. Petra? Molim te da je to i zašto se drži tabori?

Šime. Tabor, to ti je nastanak naših pravika, skupština naših poštenskih, koji bi se sastali, da se sporaznju za se sprljajoljiti, za se dogovoriti, kako si imamo pomoći u naših potrebih i novljivim, kojo imamo izabrati za naše zastupnike, i branitelje u Poreču i Boču. Onde bi sposoznao brat brata. Lančančić bi sporaznja Promvntura; Kastava Modulins; Pičanac Knätelirica; Gradiščan Novovlašan; Dragučan Vabročan itd. Za dobiti valja se složiti. S tabori su pridobili Kranjci, Stajorci, Čehi, Moravci i sv Slavjani. Mate. A zaš pak nisu dopustili, da se drži tabor.

Šime. Zaš da se kapitanat boji, da bi prišli Talijančići naše ljudi usmjerivat, pak da bi se dogodila smutnja.

puštena, te da se tu, kada vred i jakib
sila, dok se samo nekojke izgledi, sto se
je tezajem našeg godina zanemarilo, o
tom danas neuspešno piše.

All da, još Yam se nije objavilo, go-
spodino urednike, da se je mjesecen janar
u Boljunu konstituiralo novo občinsko za-
stupstvo. Tim se je prilično zatašalo, jer
se občinski izbori obavili još 8. i 14. oktobra
prošle godine. U svih triju tihelih predobabilo
je "talijansku" stranku. Velim talijansku,
a gdje su ti Talijani na Boljunu? O
tom nema ni govor! Da, zblja u Boljunu
jau "takozvana" tri obitocij talijanske, u
kojima dakako vrlo "pravo sanguine
i talianone". Ti ljudi su Vam samo
domaći slabiči, sebični i slavohlepni, a za
korion "krnjelokoga" kruga otrgli se od
materinjih prsi. Boroči su u tudjinstvu za
svakdanji šivot, naučili se par riedi talijanski, sada sto postavili su se za apoštole
i štititelje talijanskog kulturnog! Oni misle,
jer znaju koju promicati talijansku, da su
timu svu talijansku kulturu usialis. Nas
sujak, Hrvate drže ka glupave, nepos-
obeno nikavu djelu. Poviši laborom biješa
s našu strane podnešen utok, i to proti
trođemu tlocu, na namjastiljivo u Trstu.
Rištoči se ga tako, da se ima ponoviti
labor samo za jednu osobu. U novu ob-
činsku boljunska zastupstvo ušao je i Fran
Forand, koga u volku hvali poruka
"blobočuša", koji bi bio jedini valjda
u stanju pobjediti one orne i rušede u
"palade" u Boljunu. Nota bene: "Francesco
Forand" i "contadino Luca" t. j.
hvaljito gosp. Forand, dini mi se, da su
blizanoli. I blizja, na svjet, soljaka Luku
upre taj "gospodin" ave svoje silo, da se
dodjeda občinskoj kormili. Tvrđaju, da
bude li nadželikam, da će ponoviti puteve,
orvnu, učiniti mostovo i kojeste drugo
u Boljunu dodići do žandarmere, a valjda i
kapetanat. Ostolobi nas Boču takovih
nepogudnika! Nepovrano gošto nešomo u
kuću. Dolatne uspješno mi u nekoliko, te
produci na svoju stranu nokojo naše občinsko
zastupnike. Tučna im majka, koju tako
kruto proganjaju!

Prišpje 10., dan mjeseca janara, kada
su imalo izabrati novoga glavnog. Troba
zabilježiti, da je prvo dana ubio "Luka"
kravu. Sjednic prijavljivača o. kr. kotarski
glavar poglaviti g. Ivan Simić. Ljudstava
prod urodom natprano; ali neotpriljivo
dočeku ih, da dođu odlučni glas. Prispad-
nici talijanskoj stranki bill malno uvjereni,
da će postati glavarom njihov prvak. Malko
prod podno prava su guta, da ju nadželik
kom postao g. Ivan Matijašić, imenovan
i počeo soljak, koji je već više godina ob-
činskim zastupnikom. To jo vrio opoklo
naše protivnike, a oni rep pod noge, pa
hajdi opareni u svoje zakutke. Neuspodin
Ivan Matijašić prodobio se na glavu 10
proti 8. Zalimo voome Vranjani, koji su
ne null tako krasno namisili na "kraju
d". Inakrat se kost rdečika, ave mno
domađo mučivo; protivnik ujedan odabran.
Ti navjutoriši Jovi: Štefan Franjo, Pullo
Stane, Ilijas Jakov, Škrobo Franjo, Basilo
Ivan i Runko-Dukar Josip. Posto su se gg.
kotarski glavar i o. kr. kot. školski nad-
zornik g. Kosa i popodno u Boljunu sdr-
žati moralni radi nekojki školskih pitanja,
otlični su tok oko 5 sati. Na vjelazku po-
zdravi puk g. kapotana sa povlet: "Živo

Mato. A la neli vero pričali blizu, zdu bi
njim smrdilo.

S i m o. Tako su se skupili niki dan u
učesni solu krenjelidi i baronjegi eko
bi mogli naše ljuđe zaslipiti. Pak ako
su dopušnije njihove konfesonere, zad
nisi dopušeni i naši tabori? Oni
škripaju i jaudu, jer jasno jut u svrada,
korito jut se smrči izpod nosa, strah
jih je, da to morat do malo liči stare
volado krpati, a čavunii, da njim note
viša služit za baštu i tovara. Slušaj
mo daklo Mato i noka mo slukaju svu
poštenu Istrianou. Doba je, da se usta-
noimo i da budemo ljudi mudri, pa-
metni i svoji. Kad moremo biti go-
spodari u našoj kući, zašto ćemo dru-
gome gospodarstvo izručiti? Samo
budimo svi složni i kudo, sami. Muži
i žene noka rabe metlu ako njim
klateši atupe na vrata. Mi negremo
mutiti u njihova gradić i kudo, dakle
noka i oni pusto na miru naša sola
i kuće, pa mirna Bošna! Pazimo
dobro, da no gre nijedan naš glas
za naše protivnike. A sram imati
oni, koji se budu prodali i ono,
koji budu zatajili svoju starinu, svoju
jozik, svoga otoa i svoju majku. Si
mo razumia Mato?

M a t o. Jako dobro! Pomozimo si sami i
Bog će nam pomoci.

g. kapetan! a na licu mjesata pojavila se
noka poznata boljunska pistarija, obučena
u stare podera popovskog halje, koja je
površavala gospodu sa psikom i ruganjem.
Uvileni su mi kulturo — kojom se mogu
dakako samo naši protivnici ponositi?

Preporučujemo novomu zastupstvu, da
sljoko radi za boljak sironašne obdine i
puka, koji će biti zahvalan, ako ikolicu
smajti preteško breme, koje mora snati. Gosp.
glavaru pak: nek, se nuda varati
od onih, koji žele same propast obdine, a
zebi, napuniti Šapova točko zasluženim
novom, već neka radi po svom osvjeđenju,
potkno i pravodno slušajuću samo zaslužne
potene mučeve. Učekar.

R a b ū k i r i b a r. Dakle i njima živili i
svi kavari, jer bos kavto bilo bi slabu
i naopako, a tko bi mi onda i u sa-
mom gradionu Labinu kupovao mojih
ribioča!

R a z g o v o r

u Vincu kraj Labina modju
oerskim kavaram i rabškim
ribarom.

R a b ū k i r i b a r. Dragi moji brate kav-
ari, propadnute, ja što će do vod-
biti, kada vasi nedovoljni gospodari su
se složili i tako kvanom gospodom la-
binjakom?

C o r a k i k a v a r. Mislim, da nam nobude
gora nego što je bilo da: anda: mi
đemo i da radu možda biti na neko
vremu alipi. I dobio živili u transili
timinu, jer kopamo. I ugrijevanje i go-
nodi u skuli pod komjomi u svetu
svetniku, to moramo spavati po danu.
Za nas traži ujak nôd kao i za našu
djedu, jer poznajuši nekakve škole.

R a b ū k i r i b a r. Pamešno i ljudski
ganač, da kavtar neviđi nego li pre-
predračku avštonjat; kada u Rabu
dolako brodovi, pak i donosi; dužimo
kavku takvu, a najvjernije slabu ro-
bi, mi se rasutanjimo ipak nešto bolje u
svaku stvar, nego li vi polag ona;
mi smo negavili, jer smo rizvice od
porta.

C o r a k i k a v a r. Imam pravo, da sino mi
slabi u glavi na svim svojim ljudi,
što jih novi "goljati", ali ipak nekoj
Labinjanu iz gradonačelnika rado imaju,
jer u onoj poredkoj dijeti us nako
alipo kriško litki podpisne bi nas rado
pripojili gradionu Labinu, kako da mi
nenostimo svojih vunonih kapicah na
glavi, aviojih suknjentih, kratkih do ko-
jih godišnjih i boljih, goljevica (bla-
davati).

R a b ū k i r i b a r. Nodam im krivo, ljudi
sada bor Doga i bos njegovo vro bi-
so i u vragom ornini pomočali, samo
da imaju korist svoju. Polog tega i
tako zvana gospoda labinskog vas noco
mati u svoji podestarištvo radi svoje
koristi. Da bi vas uveli k sobi bpa
svoje koristi, to da vam budu u po-
möbi, ja blizili prozvati i plomerita
labinskog gospoda, a tako im volim i
tako zvana gospoda, koju se tim imen-
om možda dido, ali ga u istinu nje-
zaluđio. Jer i mi smo "čavunji" t. j.
naš komun repoređaci, kako i školski
i svetolovodski i drugi i naši nešo
nas, da mi i njimi sedinjavamo jednu
političku obdinu. A zašto van volo a
nas nedu? jer pod vašim komunom
su koprugljivo i oni moraju i vam
paseći litki dio dati od dñih 20.000 f.
što je na lotu mora plaćati kava u
labinskog občinsku ponoznicu; zato vaš
komun stoji za sada dobro: jo po-
našu nešto bogat. Zato sada toliko vi
koliko kavari iz Kunja činiti si školo
sažidati i šparinjajte, jer kada bude
se pređalo vas kapital pod avto-
nomenijski komun, tada nećete vi ništa
potzeti, pak onda vas nećo nikto
hteti imati u svojoj podeskariji.

C o r a k i k a v a r. Dragi Rabčani! ti si
mi odi otvorio, a ja du i "škulju"
svojim kavaram gledati ih otvoriti,
da nepropadnuto. Zaista tako zvana
gospoda labinskog imala bi mučati radi
sada odabranoga občinskozastup-
stva, jer ako je njihovo drugo teo,
to je naše treće telo: daklo odlučuje
prvo telo, što imade na Labinjani
zapovedati. Tko su ti muževi, koji
odlučuju, da neka ili mi ili oni zapo-
vedamo? O tam du "koristnja" mučati,
da noblobecem lažili i munještina,
kako to dno neki "foljeti". Meni je
drago, da jedni i drugi kako braća u
miru živimo, želeći, da svatko uživa
svoje. Ufam se u dragog Boga, da
da se nam Cerecm i Kunjecem odma-
riti pravična svota, pripadajuća od
onih 20.000 for, jer imademo svoga
dobra mernika litki inženjera u sada-
njem zastupstvu, koji znade dobro i
preizvrstno merit pod komjom, zato
živili nam oni, živili i

Različite vesti.

Imanjanje. Kr. pomorska oblast na
Ricu imenovanja jo kapotani duge plovitve
eliodec podkapetane: g. Karel Brazdulj
iz Rieke i g. Ivana Skočanica iz Oprice
podkapetanom.

Tabor nije dozvoljen. Javili smo u
sadjnom broju, da je političko društvo
"Edinost" udinilo potrebite korake kod
političke oblasti u Pazinu, da se usmognje
obdržavati narodni tabor u sv. Petru u Šumi.
C. kr. političke oblasti u Pazinu od-
govorila je predsjedništvo "Edinosti", da
tabora nemože dozvoliti radi obstojećih
narodnosti odnosaju u onom političkom
kotaru, u kojem, da se nemože mješavito
puštanje lokalno podiši, to da bi zbog
tabora mogli nestati neradi i nemiri.

Eto, talijanska gospodo, kako nas
podupri političke oblasti!

Izbori fiducijski. Koliko došasmo do
danas, obaviti će se izbori fiducijski na
otoku Krku dne 7., 8. i 11. junija.

Obdina Tinjan birati će svoje fiducijske
jurate dne 16. junija. U Podgradu birati će
1. junija, a na Bl. t. m. 2. junija, kako to zadnji
put javljam — krivo obaviješteni.

Molimo ponovno naše prijatelje u svih
obdinali Istre, da nam slij. i m. p. r. do-
je dano izbora fiducijski.

Izbori fiducijski na poreznu obdinu
Lazarevu obaviti će se dne 6. junija u ob-
dinjskoj kući u Kopru. Lazar je broj 2185
stanovnika a birati će deti fiducijski.

Talijanski kandidati za istarski tabor.

Prošlog dodna satiši se talijanski kol-
vodje u Vižnadi, da imajuju svrje kandi-
dati, koju će preporučiti kod predstava-
jajući neumjelih izbora. Kako javlja po-
ročnik "a b a" kandidiraju Talijani za
Ivanjaku obdine politički, kotara Poreč: S.
V. Čebula, nadželinka u Buži; t. V.
Vrgotin i Št. Poreč; za Ivanjaku
obdine politički, kotara Pazin: Fr. O.
Čantini, nadželinka u Plominu; za
Ivanjaku obdine politički, kotara Pule: Was-
sermann i dr. Bembel; za gradove i tr-
govišta Poreč, Umag i Čitanova: F. Šbića,
nadželinka u Poreču; za gradove i trgo-
višta Bužo, Motovun, Oprtalj i Vižnadi
dra. A. Amoros. Ovo su muževi,
koji su se uvek tim odlikovali, da nisu
niskada nista htjeli dati na istarske Hrvate.
Oni su vezda u izboru vikali i budili kad
su hrvatski zastupnici govorili. Oni su da-
pado u izbora hteli kad so je hrvatski
govorilo. Pak ti ljudi imaju sada obrazu
predavatiti se hrvatskim biradom "kano
njihovim kandidatima".

Hrvatski i slovenski birali Istre! Ho-
doto li glasovati za ono, koji poznaju, u-
nose da poznaju niti ista da dužu za Vas
i Vaš jozik; za muževi, koji nisu Vaš
krvi niti Vaš jozik; koji dispasnu prozru
Vas i Vaš jozik; koji Vas nepoznavaju inače
nego da trobuju Vaše glasove? Izbor
Vam nije tožak; birajte tako, da se ne-
budište mogli nikada pokojati. Za gradove
Pulu i Vodnjan kandidiraju talijanski libe-
ralni (P) stranki g. dr. Bošić, J. Jendika
u Puli, a ces. kr. mornarica i umjoren
življ gosp. Vitoza Conti-a, političkoga po-
glavlja Puli.

Glavna skupčina "Tržaškoga Sokola"
obdržavati će se u nedjelju dne 2. junija
u 5. sati poslije podne u dvorani "Hotel
Europa" sa aliodečim dnevnim redom: 1.
Požarav starost; 2. Izvičko tajnica; 3. iz-
vičko blagovnička; 4. Izvičko revizor; 5.
Izvičko nadzornika vježba; 6. Prodlozi; 7.
Izbir starost, 8. odbornika, 8. namješt-
ničkih držati do naši Sokolši "p. o. s. c. l."
(Joursix) u virtu istog hotela, gdje će se
izkazati po drugi put — boz dvojbu iz-
vratničkih uspiciohom — članovi dramatičkoga
odiloka. Do vidova daklo prijatelji dičneg
našeg "Sokola" u nedjelji poslije podne.

Izlet članova "Slovensko Štvanice"
iz Trstu u Divaču s odjite u Škocjansku
špilju izpao je veoma krasno, proučava-
no blago najpovoljnije vrijeme. Članovi bijuće
što gospodarje što gospodarje nešto preko
četvrteta do sata vježbe. U Škocjansu dođeši
grubljenjem mužarni i glasobni, a i festanci
bijuće slavolukom i zastavama okrenuo. U
špilji sve se divilo onim romantički-divi-
ljim krasotam prirode. U mjestu bijuće za
eve izletnički skupni objed, kod kojeg
vladao ugodna, erdačna i nepristupačna za-
java. Poslije uživali su mladež u kolo
u okolu u sadi vratiti se sv. u Divaču,
gdje se odmoriše u gostioni Mahorićevoj
sve do odlaska vlaka za Trst. Modju iz-

eo mu sredi kandidirati na Buzalšini?
oj) Mladoga junaka, koji se jo odlikovao
ljetos u carovinskom vježbi.
) A zašto ne na Porečadini u Istarskih ob-
dinah kano i do sada?

letnici vladalo je čitavog dana živahno odobavljenje te i kraljevsko reselje, to će zaista svakomu ostati u ugodnoj usponom i tako u Škočijan i zahtljivo će se sletati čitačkih odbora na krasnom vijetu.

Važna eduka za Trst i ektoš. Odbor za podignute spomenike pokojnomu Viktoru Dolencu ulazio je mjeseca julija 1888. slovensku molbu na magistrat u Trstu, da dovolji urezati na spomenik slijedeći slovenski napis: „Viktoru Dolencu, prvočljuvelju slovenemu na Primorskem, rojenemu 22. decembra 1841. u Senošćima, umrliemu 20. jula 1887. u Trstu. Postavlji hrvatski narod!“ Sl. magistrat vratio je odboru molbu s opakom, da njoj se pričloži talijanski prevod, a gleda napis, da valja dokazati po zapričešenoj osobi, da je pravilni s jankovinom strane. Odbor ulazio je na oos. kr. namještajstvu u Trstu utok proti spomenutoj, te imao je, magistrata iztecknuv, kako se tim vredjuje na rodne prava Slovencea i gazi državni temeljni zakon, koji zajamčuje svakoj narodnosti porabu jankovine jarku. Slovenski jeslik je, u Trstu i okolicu zemaljski, a dušno su ga poznati ovde sve javno oblasti. Viseo o. kr. namještajstvu odbilo je reduni utok, jer da se rješitkom slav. magistrata noviraju nikakav zakon. Na to se utokom odbor ministarstvu niti niti ponosi pritužbom, u kojoj ističe povredu zakona po sl. magistratu, odobrenu po o. kr. namještajstvu. Puanje tolika okupanja primio je odbor dne 26. t. m. — skoro nakon jedne godine — povoljno rješen utok od visokoga ministarstva. Odgovor taj glasi: Viseo oos. kr. ministarstvo ukida odluku oos. k. namještajstvu od 27. januara 1880., kojom iste nije nudio nikakve povredu zakona u odluci sl. magistrata od dne 27. jula 1887. te nacrtanjem iste na dne 10. marta 1882. br. 18 izjavljuju, da je međutim magistrat povratio XIX. članak drž. temeljnoga zakona od dne 21. decembra 1807. br. 142. po što je slovenski jošik u gradu Trstu zemaljski jošik; ujedno toga, da čitavu jo magistrat kao občinsku oblast rješavati slovenske podnosc.

Slovenci ovi poslušto se ovom rješenjem visokog o. kr. ministarstva. Narodna prava isti su kod nas voljnik napornom i trudom, na to valje, da se istih u svakom slučaju postavišu. Tko bi imao u tom poslu okupanja ra sl. tržaškim magistratom, neka se obrati na političko društvo „Edinost“, koje će svakomu državljanoj pomoci.

Otvorene hrvatske čitaonicu u sv. Petru u Šumi. Kako Vam je javljeno, otvorili smo svedeno „Hrvatsku čitaonicu“ dne 10. maja, t. j. predprošli nedjelji. Sa ranjili strana milo nam Istru posjetilo nas mnogo rođoljuba, ali i oni svečanosti prisustvovali i dolili s nama radost veselje. Njoki gostovi nadolij su amo još dan prije otvorenja, a ostali u nedjelja prije i poslije podne. Postoje blagoslovne snabralo su mnogo puta pod vodnjem neboni na našem trgu. Pjevali zapjevali caravku, a narod udari u žito u obdarivanje. Oni su pjevali svetili, stupi naš veličanstveni jošik, urođnik iz Pule, ne malko uživajući mjesto, to stane narodu baš iz srca govoriti o ljubavi do Boga, do cara, do naroda i do našeg narodnog svjetovanja, t. j. narodnog jošika. Puk, uznečen krasni govorom g. Jakšićem, poprati često njegovo riječi bučnim ukljici: živio! Trst Josip I., živio naš dr. Vitezid, živili naši zemaljski zastupnici itd. Ima toga kreno narod sliedio g. govorniku u družstveno prostorje, zatim u prostorje gdje so imao provesti program svečanosti. Sve točko bijahu na obec zadovoljstvo izvedeno. Odobavljenje pozdravljahu prisutni svaku točku programa, a pleskanje i živio-klici jedva se dali umiriti. Sa vlastom od 4. sata po podne došli su nas posjetiti šljanovi, Slovenske čitaonice iz Pule, te mnogo rođoljuba iz Žminja, Kanfanara i Rovinskoga selo. Nadolij ih mnogo takodjer iz Pazina, Lindara, Gračića, Novakih, Golgorice, Boljuna, Staroga Pazina, Kringe, Tinjanu itd. Mnogi, kojih nisu mogli svečanosti prisustvovati, i ujek i rukavu sa svoju destinkciju pismeno, a nekoj brzojavno. Spomenuti nam valja osobito brzojav prosvjetloga biskupa Strossmayera, u kojemu nač blagoslovljiv i destinit novoj „Hrvatskoj čitaonici“. Taj brzojav bio je javno predviđen, a na koncu klinika svi promovito, „živio“ biskup Strossmayer! Iz Trsta stiglo manu takodjer brzojavnih pozdrava, a onaj prsvjetloga dra. Dinko Vitezid i drugih rođoljuba iz Trsta bijaće najvhajnije podržavlj. Težko nam bijaće na veder rastati se sa milom bržom i Pulčinom i Porečinom, koju su morali vlastom načinjavati.

Mila naša hrvatsko po croskomu i čuvanje se svih crkvi prorkore. Vaši popovi gosto do kulodvora, gdje so ja i istini najverdačnije rastao. Naši narodni protiv-

niči, litijedoče istoga dana izazvati nemir i nerod, jer su smo došli, da nam pobunu i izazov. Nadolij je naime puljk-pansinske dečurije s glasbom, a ovim priznati družila se Škotska ovdajšnja Škotska. Ta nelep družba zatvorila se u bivšem samostanu Paulinaca, gdje se je badava jelo i pilo. Oko 7 sati na vader otvorile vrata, te izadješe slavni muškali i još slavniji pratoci na trg, gdje se je množstvo naroda mirno rasgovalo. Tuži su ti nosioči države, avita cultura e civilita“ munjevali, kao djece vlaču kad što svoj mrki aviva! Mi smo motrili se Škotskoj zadržani, a naš „živio“ orio se udaleko i daleko preko Škotskih glava. Kad se sastasmo kašnje na Kulodvoru, kušali su Talijanđaci, opet svoju, sredu, u nadi, da su, jesu po zakonu jur određene u parlamentu u Beču, a deputati u Poreču niti su imali, niti niti imati posla s placanom popovskim, niti do biti pozvani deputati u Poreču, da reku hoteli, stavljaju pod Italiju ili pod Hrvatsku. A napokon Hrvatska je pod našim zakonitim vladarom Fran-Josipom, ter Hrvatska daje sadu tako ljudi pod pušku, koliko i mi i naša više.

Popovi jesu i htio dati svoj glas na avotovnjaka, ako je pošten i dobar katolič; ali popovi, koji su dosada bivali poslani u Poreč, znali su, uvik izvršili svoju dužnost kako jedan po jedan avotovnjak. Ali su možda avotovnjaci, poslani od Škotske, pokazali se bolji od jednog dr. Feretića, plovana Dordića, dr. Volarića? Verujte da od soldatije vas ne došlo oslobođiti, njeđan Lažjaković. Nit oreški Škotski narod, od to dužnosti oslobođiti svoju djece, laval, ako se zaplati p o d t u d u j u b a n d j o r u . . .

Črenka bradot nošnjomjorje se za volju gradčkih nadrljatica svojim dužnjivim poslovom. Škotski radni poslani, koga moravski pop svomu biskupu, stoje popovi po vaših kuracijama odoljni od sveta. Za vashima kruha i drugog po bliskupi. Po povrh, kojih odgaja grad i otok Cres, vi bolje dokazati kod prodatojedi izbora, kuge jedva obokujemo.

Ix Lovrane pišu nam 27. t. m. U dnevnj. „Slogi“ upozorilo se viši putu na lega učitelja g. V. Grossmanu, da se ne pada u poslov, koji se neige notiš, već da, nastoji svoju školu, koju nobiljevi otkad je pod njegovom upravom nikada pohvaljuju, a došlo je u vlasništvo. No rođi bi, da ono to kaže in nešto znači, da imado moguđalni zastitnika medju našim najljepšim narodnim protivnikom. Da vidite, g. urođeno, kaku taj gospodin zabada nos i onanju, kamo nobi smje, otu Vam najnovljeg dokaza:

Danas bljajo u vlastom občinskom uredu jedan rodoljub iz Borca, da razvidi još u vlasti u školskih listih njegova imena. Tuj mu rokove uspravio, da su listi na kotarskom, glavarstvu u Velenkom. Naslov je u „nezadovoljstvu red“ posebno ispitivati dalje što i kako, to mu priznati napokon na obdinu, da su školsko liste k. o. g. u d i t o l j a Grossman a. Brdščanom podje do učitelja, gdje zabilje nadje izborne liste.

Toliko naš prijatelji, a mi priznjujemo, da su naši učitelji u vlasništvo uspravili, da su listi na kotarskom, glavarstvu u Velenkom. Naslov je u „nezadovoljstvu red“ posebno ispitivati dalje što i kako, to mu priznati napokon na obdinu, da su školsko liste nadje izborne liste.

Potom naš prijatelji, a mi priznjujemo,

da su naši učitelji u vlasništvo uspravili,

da su listi na kotarskom, glavarstvu u Velenkom, naslov je u „nezadovoljstvu red“ posebno ispitivati dalje što i kako, to mu priznati napokon na obdinu, da su školsko liste nadje izborne liste.

Na to jedan član uprave upita ga od koj

li jo oblikati on žetu vlasti, i da li ima koji dokret. Buzedan odgovori, da je ovlašćen jednim listom od državu „Pro Patria“ koga i pročita. Isti član mu rečo, da se može učestri, podje doma i donosi mu čekret, koji je on primio od oblasti kroz mještane Škotske, te mu ga dala proučit. Kad je tešeni gospodin ditoao na čelu diktata, da je pokrajinsko Škotsko više dozvoljeno Škotsku školu za Sovinjak, onih i mu posao kraljevskog diktata, da je dobiti, ali kad je dobiti nač tečku, gdje se govori o državu paralelne, t. j. talijanskoj i hrvatskoj, onda diktat glas jedan drugi član uprave reči, da nam je to dobiti, to da domo mi upisat djece u školu, kako nam bude dražio i koristilo. Zatim je, da nam novuti sa Školskom talijanskom, jer nam je jur dozvoljeno od dotičnih oblasti, a mi da novome izvršiti Škotsku školu ni stan učitelju, ako no onomu, koga nam poslalo Školsku oblast, od kojega nemo ga i zahtijevati. Tada nastalo u sobi kritika i vika, a naš gospodin usuo torblju i kopila, pak se otmuk počinje.

Videli ti finac da ujimam, njeđan i to posko za rukom, dne 7. t. m. dva posporučujući trdali su po solli, da ljudi upišu svoju djece u talijansku školu; klatili su po občini motovunskoj, da bi mogli koga uluviti u svoju mrazku i naplatiti u školu „Pro Patria“.

„Mi neznamo, ako ti gospodiljici mogu tako smudjivat ljudi i po drugih občinah, a bude li od potrebe pozvati domo ih na odgovorenje.“

U Sovinjaku nije juž 12 godina Škola, te pitamo državu „Pro Patria“, zašto nije prskrbiš Škotsku Školu za nas do sada, a no kad nam je vođeno dozvoljena Škola P. Željko Škotski prskrbi za drugo podobdino, kojo nemaš jošku tučko dozvolju? Znamo mi što misle Škotske, ali neda ujepi, jer ih imamo pose, a nas je mnogo. Drago pak nam je znati, da točka za občinom komisiju, jer so stablo sudi po plodu, a dojči po djolli.

Naj g. upravitelj Mantovan noka se pripravi proši tanjo nego li svilao, to noka mu služi za ravnanje.

Iz Lindara pišu nam prijatelji 24. t. m. slediće: Voleo se srušiti g. urođeno i Željko oblikati dopis iz vještice ruku kojeg od prisutnih gospodova prigodom veselice u Lindaru, prirodjeno drugoga ukrasnoga blizgana, ali kad se nooglaši niko, ovo mono, da u kratko obavještiti državu. Vaseb cionionog lista, da jošto za narod mislio i rado keči Lindarci. Prigodno veselje bljahu prostorije čitaonice krasno uređeno (na domu kralja hvala našim dnevnim krasotama) dubokom puno. Gospodov bljahu prisutnih sa svih susjednih vještata, osobito si ovejstljuju lice naši Gradčani. Program bljahu točno izveden, dapađa umnožen dvorma deklamacijama. Prodrestava „Put za zdravlje“ izpala i svako očekivanje. Pjevanje, javljeno u programu, bi umnoženo sa viši krasnih narodnih pjevanja, a ugađalo slušavajuši levanđe, nitko, ovo željko, ne moguđalni nikto, ovo mono, da u kratko obavještiti državu. Vaseb cionionog lista, da jošto za narod mislio i rado keči Lindarci. Prigodno veselje bljahu prostorije čitaonice krasno uređeno (na domu kralja hvala našim dnevnim krasotama) dubokom puno. Gospodov bljahu prisutnih sa svih susjednih vještata, osobito si ovejstljuju lice naši Gradčani. Program bljahu točno izveden, dapađa umnožen dvorma deklamacijama. Prodrestava „Put za zdravlje“ izpala i svako očekivanje. Pjevanje, javljeno u programu, bi umnoženo sa viši krasnih narodnih pjevanja, a ugađalo slušavajuši levanđe, nitko, ovo željko, ne moguđalni nikto, ovo mono, da u kratko obavještiti državu. Društvo se zavabljalo do kasne noći, a nekoj i do ranog zore. Ovo je narodno veselje, kojim se nobi mnogi grad stiditi imenu, ostati duboko uendjeno u naših srođi, a neda bor dvojba na to luhko zavabiti ni naši gostovi, kojim, kao što i sudsudnjim, lop i srđanom hvala.

Hrvatsko Primorje. Poznati piše i rodoljub hrvatski g. Dragutin Hiro, učitelj u Bakru, koji je često zabilazio i u našu Istru, kanti izdati plod svoga izražavanja, u dvo knjige pod našim slovom „Hrvatsko primorje“ to

je u tu svrhu razposlao na hrvatski narod poziv na predplatu. Djelo je izdati do u

dvije knjige, svaka od 10—12 štampanih araka. Cijena prvoj knjizi ušarena je na 1 for, a sadržaj je njoj bili slediće:

Opština i okoliš Božanstveni vlastik. Kastav.

Riško. Ribolov u Kvarneru. Trsat. Grobničko polje. Očevar. Dolina Ribe. Suh vrat u Kaklone. Kukuljanovo jezero. Draga.

Bakarski zaljev. Jutro na moru. Ribareko selo. Bakar i njegova prošlost. Sajam u primorju. Uz morski žal. Vinodol. Novi.

Preporučamo već sada što toploj rodoljubu poduzeće g. Hiro svim našim državljima. Predplato neko je žalje, pod ovim naslovom: Dragutin Hiro, učitelj kr.

zemaljsko kaznionica u Lopoglavlji, Hrvatska.

Dopisnica uređničtva.

G. J. K. u M. Kako vidite i pravimo.

„Sloga“ i g. A. K. bljaha nju učinkovno pozivamo: Škotsko je tu nova; predstavljena je u vlasti o dogovoru; država su junački;

da se nači učestri.

Dopisnica upravnici.

Prvo slovo prošine, drugo im. Naslovni izpušten. Primili smo od 23. marta 1880.

ovamom: K. I. Modulin f. 2, Ljilka Vile Gospod f. 2, D. M. i P. Ivé, Vodnjan f. 2, P. I. Gradina f. 3, Čitavac, Nov. Šajl f. 125, Oltanica Vel. Gorice f. 125, Oltanica Crkvenica f. 125, Vl. N. Rukovics f. 125, B. B. Frančič f. 2, M. K. Cavig f. 1, K. P. Dulnik 50 kr. Čitavac Prograda f. 150, L. Ševeren Vinković f. 150, Abgeor, Haus Bod f. 1, B. Pr. Opatija f. 4, B. A. Merčan (millior) f. 1, H. M. S. Rukc f. 1, Oltanica Karinje f. 150, Boš. E. Puš f. 2-25, Čitavica Kraljevica f. 150, H. A. Losi f. 250, K. M. Žmajić f. 2, Oltanica Grgićevac f. 2, R. M. Trnski f. 250, Pt. F. Fontana f. 2, M. R. Š. f. 5, L. Z. S. b. f. 9, F. I. Rika f. 10, G. M. Knasiv, posag dojave f. 20, K. I. B. Štiman f. 2, T. I. gosp. Rieka f. 1. (Sledi.)

Lutrički brojevi:

cne 20. maja

Bod 33 89 57 31 11
Gradac 66 65 31 30 27
Temešvar 40 78 33 29 83

Kamaleonte četvoriči prorokujući vremenu.

Ovi su dotvorili iz ateljea naliđeni na pet prosvršnih boja i sa posebnim provo- som uvršteni u lep drveni okvir. Imaju pak moćnost preordi kakvo do vremena biti, kao i barometri i to mjenjujuci boje. Predstavljaju u vodni okolicu, vodopade, gradine itd. Obesaju se počko za prozore, ali tako, da su licea prema sobi obrnjeni, to tako služe na ulice sobe. Bilježi ih pr. Vremena stalno i auto sa žalbiljnim bojama. Klik, u lagudu promjenjuju kolonu i modru boju u žutu i crvenu.

Promjenjivo vreme sa poči bojama. Odaju sa nepraktičnim obledjenjem boja. Cijelo: Onbinot format ducet. 1. for. 6.-

Vizit 0.25

Ako koji ponuđe unapred 1. for. 2 dobiti do pravca postrojili i svega 2. dobrova u gabinet 1. 2 u vlasti-formatu.

Henrik Pegan,
Trst, Lloydova palata.

Dos prehodno u slasku doba izradanja kupelji

Hinku Peganu
peboljsana stolica za kupelj

20.-8 za 1 bes podi.

U avakoj sobi za smještaj! Malo prostora i vode!

Pet kabala
vode do-
statno je za
jednu
kupelj.

Kako u prehodnoj dobi u slasku doba izradanja kupelji

je u slasku